

Forfatter: ?

Titel: En Africansk Historie om Strudsen og Storken. Efter en Fransk Oversættelse udgivet paa Dansk.

Citation: ?: "En Africansk Historie om Strudsen og Storken. Efter en Fransk Oversættelse udgivet paa Dansk.", i ?: *Luxdorpha samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 15*, P.H. Høecke, 1771, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-1_015-shoot-workid1_015_033.pdf (tilgået 10. maj 2021)

Anvendt udgave: Luxdorpha samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 15

Ophavsret Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen.](#)

[↶](#)

En Africansk Historie om Strudsen og

[✕](#) Storken.

[✕](#) Efter

[✕](#) en Fransk Oversættelse

[✕](#) udgivet

[✕](#) paa Dansk.

[✕](#) Kiøbenhavn

[✕](#) trykt hos Paul Herman Höecke. 1771.

2

3

[✕](#) Man veed at Fuglene have i de forrige Dage havt deres Republicver og Regiærings-Former paa Klipperne og i Luften, ligesom Dyrene have havt deres i Skovene og paa Marken.

[✕](#) Det samme som den modige og kiække Løve blev iblant Dyrene, det samme blev den kloge og skarpseende Ørn iblant Fuglene, nemlig Regent og Enevolds Monark, med Den udvortes Forskjæl, at Løven erholdte Konge-Titul, men Ørnen blev tillagt Keyserlig Titulatur og Værdighed; Saadant skal endog være Aarsag at nogle Keysere paa den platte Jord distingvere sig med en Ørn udi deres Insignier.

4

[✕](#) 4 I lang Tiid og mange Sekulis herskede Ørnen, Søn efter Søn til almindelig Behag for alle ham undergivne Fugle store og smaae; saa at ey noget Mærkværdigt findes antegnet i Klippernes almindelige Krønike. Men udi een af de seenere Fugle-Keyseres Regierings Tiider tildrog det sig, at en Hof-Stork saaledes insinuerede sig hos Regenten at de andre Fugle saae noget suurt og misfornøyet dertil, dog torde ingen Fugl knebre tydelig derom af Frygt for Fængsel og anden Uleylighed.

[✕](#) Hof-Storken, som erholdte Titul af Ober-Hof-Stork, eyedede neppe Fjerene paa Kroppen da han kom til Hove, men inden faae Soele-Kredse blev han ved Regentens Gavmildhed og fromme Godhed, den rigeste og med de skiønneste Fjedre udstafferede Fugl som fandtes under Ørnens ganske Regimente, være sig enten paa Klipperne eller i Dalene.

[✕](#) Denne Ober-Hof-Stork byggede saa mange og saa kostbare Storke-Reder, hvortil de andre Fugle maatte skaffe Bygnings Materialier og Arbeydere, at Fugle-Keyserens ordentlige Residence-Bolig og andre Lyst-

5

[✕](#) 5

[✕](#) Bygninger vare i Tall, Anseelse og Kost- barhed langt ringere end Storkens.

[✕](#) Denne Stork fortælles om, at have været saa umættelig udi sin Gjærighed, at Ørnen endog ved stærke

Skatter og umaa- delig Laan ikke kunde stille den. Thi den an- søgte og bevilgede Gave blev neppe modtaget med den eene Haand førend den anden var til reede med Supplique om en nye og anseeligere Foræring. De fleeste Fugle bleve herover næsten nøgne, og det var med ald Nød at de beholdte Slag-Fjerene i Vingerne, at de kunde flyve om Føden, som desuden var vanskelig at finde; efterdi OberHof-Storken som havde Ejendoms Ret til de fleeste Klipper og Dale vidste at udpiine Føden til de Fattige imod deres sidste Dun.

☒ Da denne fromme Keyser ved Døden var afgangen, blev Fugle-Scepteret overdraget til den ældste af hans efterladte Keyserlige Printzer.

☒ Den nye Keyser besad den allerønskeligste Vittighed, og en særdeles Hengivenhed til at befordre sine Undersaatters Velstand i Betragtning af det heele og uden Hensigt til private yndest; Han erklærede sig strax i

6

☒ 6

☒ Gierningen imod besynderlige Favoriter, lige- som og den forrige Regjærings Hoved-Favorit bekom Jussum abeundi eller Ordre at forlade Hoffet.

☒ Imod interesserede Handlinger, egennyttige Projecter, de Stores Overmod, de Ringeres Undertrykkelse bar han en Keyserlig Afskye.

☒ Han var en Ven og Beskytter af den enfoldige Sandhed, og til den Ende gav enhver fornærmet eller vittig Fugl Frihed, uden Frygt for de Stores Efterstræbelse, at andrage faavel sin egen som fælleds Nødtørft.

☒ Ved denne almindelige og snilde Frihed erholdte Keyseren i en Hast megen Kundskab om den almindelige Misfornøjelse som herskede iblant de ringere Fugle; Og da det var denneaarvaagne Regent særdeles angelegen at forekomme alle Misordener, saa afsatte han næsten alle de fornemste og hidtil meest formaaende Collegii-Herrer, som ikke havde besørget den Fattiges men alleene den Riiges Tarv, beskikkede andre i deres Sted, og gav disse nye Embedsmænd nye og skarpe In- struxer. Men da det var umueligt udi en Hast ar faae samler saadan en Mængde i-

7

☒ 7

☒ blant de til Hove bekiendte, som udi de dem fremmede Sager kunde være klogere omend- skjønt ærligere end de afsatte, i hvorvel Ærligheden ikke hos alle stak Uge got i Øynene eller udi deres Handlinger fremskinnede, saa gjorde enhver af dem blindt hen uden nogen synderlig Overlæg saadanne Forslage, som kom overeens deels med den private Fordeel, deels med løse Fortællinger, deels med Venskab og deels med Had; men Forslagene bleve ledsagede ey alleene med den sædvanlige Anmeldelse, at derved kunde mange Misordener forebygges, men de bleve endog udgivne for at være efter de misfornøvede Fugles og følgelig Mængdens Smag.

☒ Dog blev det af den meget snilde og klygtige Fugle-Regent snart befunden, ar Misfornøjelsen, i stæden for at aftage, tiltog Dag fra Dag, efterdi det nye Fugle-Raad ey vare Embederne og deraf flydende Forretninger voxne og bekiendte nok.

☒ Imidlertid befandres ved Hoffet en lærd og udi Stats Videnskaberne meget høyt op- lyst og vidtbereyst Struds, men som endnu, fordi hans medfødde Ærlighed ikke tillod ham at smigre for Hoffets Fordrags- Ministre, ey var kommet udi noget anseeligt Embede.

8

☒ 8

☒ Til denne redelige Struds talede den regierende Ørn ved en Leylighed om Regiments Sagerne, og fandt saadan en Belevenhed, Indsigt og Habilité, som Fødselen alleene og ikke de blotte Studeringer er i Stand at tilveyebringe; thi det gaaer med Staats-Ministre i Luften, som med Poeter og Generaler paa Jorden, de fødes; og kan per Studia ey viidere end cultivere Geniet.

☒ Ørnen fandt i denne Struds det som han søgte; en Minister, som kunde assistere ham udi den tunge Regjærings Byrde, og paa det ingen skulde opholde sig over en mindre Fødsel, gav Ørnen ham fire Vinger, hvilket er den høyeste Stand som en Undersaat iblant Fuglene kan opnaae.

☒ Derpaa udnævnedes den regierende Ørn denne vittige og redelige Struds til sin Premier-Minister og Vice- Roi, erklærede alle hans Ordres gyldige i alle de Tilfælde hvor og naar Regenten ey selv formedelst andre Forretninger kunde være tilstæde; Og da denne Struds, som meldt, besad tilligemed Vittighed og en siælden

Ærlighed, en stor Kundskab og et vidt udstrakt Begreb, saa indtaledede han i alle muelige Tilfælde de fortrykte Undersaatters Tarv. Og alle Fugle, store og smaae

9

9 lovede og prisede Ørnen for sit fornuftige Val, og Strudsen for sine vittige og uinteresserede Bestræbelser. Og der blev en almindelig Fornøjelse og herskende Glæde i alle underliggende Klipper og Dale, thi ingen bleve befordrede uden efter Fortjeneste. I Skæden for at andre Ministre for ham, havde projecteret og udvirket Forordninger som for deres Følgers Skyld ikke kunde bestaae længere end den Maaned de bleve publicerede udi, saa udkastede denne Premier-Minister saadanne Anordninger, som endnu til denne Dag holdes i stor Ære hos alle fornuftige Fugle.

Til et Beviis paa Strudsens Indsigt tillige med sammes uinteresserede Væsen, opgiver Krønikerne et særdeles Exempel; Ved hans Ministerii Tiltrædelse, herskede en almindelig Mangel og dyr Tid; dette havde hans Formænd vildet raade Boed paa, ved at indrette Magasiner af Landets egne Producter, til den Ende blev hver Land-Fugl udskrevet for en vis Aflevering til Magazine, paa det deraf i paakommende Mangel kunde skee Assistance. Men den snilde Struds indsaae strax, at saadan Magazines Anleggelse vilde snarere befordre end afskaffe de dyre Priser; thi sagde han, naar det som skal le-

10

10

veres til Magazine maae savnes paa de of-fentlige Sælge-Pladser, bliver Tilførselen mindre, og jo mindre Tilførselen er, jo dyrere blive Varene opdrevne og betalte; Skal derfor et Magazine anlegges, hvilket i sig selv er priseligt, maae saadant enten skee af Landets egen Overflødighed, naar alting der befindes i en ringe og underdrevne Priis, eller og indbringes fra fremmede Lande. Følgelig om de høye Priiser, som da var, skulde nedsættes, maatte saadant ved Regjeringens egen Anstalt, eller ved dens Opmuntring, skee ved Tilførsel fra fremmede Lande. Ørnen, som fandt Strudsens Forestilling grundet paa Fornuft og Overlæg, igienkaldede den anordnede Udskrivning; og satte en anseelig Premie for alle Slags Føde-Vahres Indførsel, fra fremmede Lande; imodtog for en taalelig Priis alt hvad kunde erholdes, og gjorde strax deraf en liden Uddeeling imod Indkiøbets Gotgiørelse; hvorved altsaa Land-Fuglene bleve tvungne, at sælge lige med det Key-serlige Magazines Priis; Og dette udenlandske Indkiøb blev continueret aarlig, saalænge, indtil et frugtbar Aar gjorde der muelig, af Dalenes og Klippernes egne Producter at forsyne Magazine, og da dette engang var sadt i Værk, og Magazine hver Aar vare forstærkede, saa kunde Regjeringen aarlig

11

11

ligesom bestemme Priiserne, efter Afgrødens Mængde eller Ringhed; thi bleve Aaringerne overmaade frugtbare, holdtes Magazine lukkede, og et Quantum Vahre blev tilladt at udføres; Var Frugtbarheden derimod maadelig eller ringe, blev, i en nøye Proportion deraf, Magazine til offentlig Tieneste aabnet

Saaledes gjorde Strudsen, ved et eneste Forslag og Keyseren ved sammes Antagelse, en lykkelig Ende paa de lang Tiid vedvarte dyre Priser; og derved gav et aabenbare Beviis paa, hvad en redelig Minister, som ikke seer saa meget paa sin egen som Landets almindelige Fordeel, kan udvirke; thi som han i almindelighed bedre kan blive underretter om et Lands indvortes Tarv end en Regent, saa kommer et Lands Velfærd meget an paa dens Redelighed, til hvilken en Monark haver fattet Fortroelighed.

Klippernes Krønike vidne ellers at nogle urolige Fugle-Hoveder ikke kunde finde sig udi den Titel af Vice-Konge, skjønt udi Key-serdømmer og Monarchier saadant er meget brugeligt, og til den Ende udsprede adskillige nærgaaende Skrifter om denne nye og andre Indretninger.

12

12

Den milde Regjering faae længe igienmm Klørene, at jeg skal benytte mig af Original-Sproget, med disse Skribentere, vel vidende at de beste Anstalter have og Dadlere, indtil endelig en fra sit Embede afsat Allike fordristede sig paa egne og sine Embeds Con-forters Vegne at udfærdige et med haarde Expressioner i Landets Sprog forfatter Carmen under Titel: : Tu a Kæcaf tu a hilin som er udlagt: den forklarede Skiæbne.

Thi da dette Skrift gjorde adskillig og ulige Opsigt, saa foretog sig en fremmed Ravn udi Kragemaalet, et yndet Sprog hos alle Fugle, at besvare Allikernes Carmen, under Titel af Klippernes Echo, hvorudi Forfatteren havde drevet aabenbare Spot med Nationen; Deraf indsaae en fornuftig Regjæring at saadan Ord-Striid kunde lettelig drage Uroeligheder efter sig, hvorfore, og for at gjøre en hastig og lykkelig Ende paa alle befrygtende Følger, der udgik en Keyserlig Befaling, at enhver Aurhor-Fugl skulde herefter være sine Værker

bekjendt.

☒ Fra den Dag af, hørtes en behagelig Symphonie imellem alle Fugle, saavidt Ørnens Regimente strækkede sig, og Strudsen sourenerede ved sin store Viisdom, Redelighed

13

☒ 13

☒ og andre Naturens ædle Gaver, sin engang erholdte Kierlighed og Fortroelighed iblant alle Fugle store og smaae til hans Dødedag.

☒ Det som i sær recommenderede ham hos alle redelig sindede Fugle i levende Live, og foræviger hans Eftermæle indtil den sildigste Alder, var den Keyserlige Forordning, som han udvirkede, at den gamle Favorit-Stork maatte tilbage give de mangfoldige Rigdomme, som han af den forrige Regiering havde tiltryglet sig, og disse Rigdomme lod Regenten komme alle Undersaatterne tilgode, i det at Fugle Skatten blev i 40 Aar formindsket til 1\3 Deel, og de øvrige 2\3 Parter bleve gotgiorte ved Storkens inddragne Midler.

☒ Ved denne og andre Strudsens utrættelige og flittige Virksomheder, havde Keyseren ey alleene en troe og aarvaagen Minister, men Undersaatterne vidste og ved en særdeles Lydagtighed og beredvillig Underdanighed enhver udi sit Kald og Embede, at erkiende saadan mild og fornuftig Regiering.

☒ For at give saadan Lyksalig Regimente en ævigvarende lhukommelse, have Fuglene ladet optegne disse Bedrifter, og lagt dem udi en Klippe, paa hvis Spidse Historien Ord

14

☒ 14

☒ fra Ord ere indpikkede af de spidsnæbbede Fugle.

☒ En Stilletts forfærdigede et Carmen, som ligeledes næst efter Historien blev indpikket, og hvilket efter en frie Oversættelse lyder saaledes:

☒ Lyksalig Rige! hvis Monark forstaaer at vælge,

☒ Og sætte naadigst Priis Paa den, som ey vil sælge En Undersaat for Guld;

☒ Men agter Æren mere End lumpen Penge-Muld,

☒ Det Vanheld kan fortære;

☒ Som agter Pligterne Og ærlig Navn og Rygte For allervigtigste;

☒ Som ey sig har at frygte For farlig Efterver,

☒ Og andre slemme Følger Af alles Spot og Spee;

☒ Som ikke noget dølgger Af det som nyttigt er For Land og ganske Riget;

☒ Som de Uordener Der haver sig indsneget,

15

☒ 15 Kan hastig tumle om Og ændre til det glatte;

☒ Som kan en rigtig Dom I alle Ting affatte.

☒ En Fugl af saadan Art,

☒ Den Struds, af hvis Bedrifter, Dig Læser, gives Part,

☒ Du kan af alle Skrifter Oplyses om, han var.

☒ Saa længe derfor Klipper Bestandigheden har,

☒ Og Bjerge ikke glipper;

☒ Saa længe Strudsens Navn, Skal staae i ærlig Minde;

☒ Han søgte alles Gavn.

[X](#) Hvem kan hans Lige finde?

16